

Kommunstyrelsen

Kunskap om barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom Nackas skolor

Motion den 23 april 2018 av Rolf Wasteson m.fl.(V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande.

1. Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete inom de kommunala skolorna i Nacka kring neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) på ett sätt som uppfyller intentionerna i motionen.
2. Kommunfullmäktige avslår motionens förslag om att redovisa skolornas arbete med att NPF-säkra arbetet i Jämföraren utifrån att sådan mätning inte lämpar sig som jämförelse.

Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna från Västerpartiet beskriver att alltför elever får diagnoser inom det neuropsykiatriska området varför det behövs omfattande insatser för att se till att skolmiljön så långt det är möjligt anpassas för att dessa elever ska få en fungerande skolgång samt att sådant arbete skulle redovisas i Jämföraren.

För att eleverna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) ska få en så bra skolgång som möjligt är det viktigt att pedagogerna gör anpassningar i skolan. Valfärd skola arbetar kontinuerligt med fortbildning till pedagogerna gällande anpassningar i den fysiska och pedagogiska miljön i skolan. Valfärd skola kommer att genomföra en kompetensutvecklingsinsats för de kommunala skolorna under hösten 2018 och våren 2019. Den kommer att ske genom handledning och föreläsningar bland lärarna. I samband med kompetensutvecklingsinsatsen kommer behovet av vilken sorts kompetens som behövs att utredas. Bedömningen är att de i motionen föreslagna insatserna för att stärka

kompetensen hos lärarna i Nacka kommunala skolor redan sker. Utifrån den planering av fortbildningsinsatser som redan sker så behövs inga ytterligare insatser eller utredningar av lärarnas kompetensbehov.

Införandet av en redovisning i Jämföraren av "NPF-säkrat arbete" skulle riskera att sända en felaktig signal till vårdnadshavare om att det bara är vissa skolor som sköter det uppdrag alla skolor har enligt skollagen. Det skulle även felaktigt kunna tolkas som att vissa skolor inte är öppna för alla elever. En enkel, mätbar indikator på "NPF-säkrat arbete" skulle behöva tas fram, men den riskerar att inte på ett rättvisande sätt fånga komplexiteten i detta arbete. Redovisning av ett sådant mått kan leda till att skolor premieras för anpassningar som ser bra ut i Jämföraren trots att de inte är tillräckliga för eleverna. Mot denna bakgrund föreslås att kommunfullmäktige avslår motionens förslag om att infoga sådan information i Jämföraren.

Förslagen i motionen rörande de kommunala skolornas arbete med elever som har neuropsykiatriska funktionshinder har beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott och förslaget om att skolornas arbete kring neuropsykiatriska funktionshinder ska redovisas i Jämföraren har beretts av utbildningsnämnden.

Förslagen i motionen

Motionärerna beskriver sammanfattningsvis att alltför många elever får diagnoser inom det neuropsykiatriska området varför det behövs omfattande insatser för att se till att skolmiljön så långt det är möjligt anpassas för att dessa elever ska få en fungerande skolgång.

Motionärerna föreslår följande;

1. En undersökning/sammanställning görs av hur de olika skolorna arbetar med att NPF-säkra verksamheten och den fysiska miljön
2. En undersökning/sammanställning görs av hur kunskapsläget bland skolans personal är på de olika skolorna
3. Kommunen arbetar aktivt med att förbättra skolpersonalens kunskaper genom att exempelvis ordna föreläsningar och kurser
4. Skolornas arbete med att NPF-säkra arbetet ska redovisas i Jämföraren

Remissinstansernas utredning och bedömning

Förslagen i motionen rörande de kommunala skolornas arbete med elever som har neuropsykiatriska funktionshinder har beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott, den 5 februari 2019. Förslaget om att skolornas arbete kring neuropsykiatriska funktionshinder ska redovisas i Jämföraren har beretts av utbildningsnämnden, den 8 november 2018. Remissinstanserna har föreslagit kommunfullmäktige fatta beslut i enlighet med nu föreslaget beslut.

Som underlag för kommunstyrelsens veksamhetsutskotts och utbildningsnämndens förslag låg huvudsakligen följande.

Autismspektrumtillstånd (AST) är ett samlingsnamn för de neuropsykiatriska funktionsnedsättningar med gemensamma begränsningar inom de tre områdena social interaktion, kommunikation och föreställningsförmåga.

För att eleverna med AST ska få en så bra skolgång som möjligt är det mycket viktigt att pedagogerna gör anpassningar i skolan. Valfärd skola arbetar kontinuerligt med fortbildning till pedagogerna gällande anpassningar i den fysiska och pedagogiska miljön i skolan. På alla skolor inom Valfärd skola finns skolsköterskor, skolläkare, psykologer, kuratorer och specialpedagoger. Alla dessa yrkeskategorier har kunskap om AST. Inom barn och elevhälsan finns också spetskompetens i form av specialpedagoger som har erfarenhet och kunskap om hur man anpassar den pedagogiska miljön i klassrummen. Denna expertkunskap kan köpas av de kommunala skolorna och förskolorna. Vid behov kan även de fristående skolorna köpa dessa tjänster.

Ett antal skolor, cirka 6-8 stycken, har genomgått Skolverkets satsning ”specialpedagogik för lärande” vilket är ett utbildningsmaterial, som är utvecklat i samarbete med Stockholms universitet, som bland annat berör AST. Handledningen har på några skolor letts av specialpedagoger inom barn- och elevhälsan.

Utbildningsenheten erbjuder nätverksträffar, en gång i månaden för pedagoger i förskolan och för specialpedagoger i skolan. Det har som syfte att dela och sprida goda exempel och erfarenheter mellan deltagarna men också genom att bjuda in föreläsare samt belysa litteratur och ny forskning på det specialpedagogiska området. Träffarna leds av barn- och elevhälsans specialpedagog.

I vissa fall är inte anpassningar i klassrummet tillräckligt för att eleven ska få en så bra skolgång som möjligt. I Valfärd skola finns ett antal särskilda undervisningsgrupper dit elever kan få söka om anpassningarna i skolan inte räcker. Under årens lopp har grupperna varierat i antal och elevunderlaget har varierat. Grupperna har legat samlade i centrala Nacka och i Boo. Valfärd skola planerar att utöka antalet grupper så att varje kommunal del får tillgång till en särskild undervisningsgrupp. Dessa grupper kommer att finansieras centralt inom Valfärd skola.

Lärarnas kunskaper om AST ökar successivt men fortbildningsinsatserna måste fortgå då lärarna efterfrågar pedagogiska verktyg och metoder för olika undervisningssituationer. Under läsåret 18/19 kommer det ske en stor satsning på handledning kring anpassningar i klassrummet för elever med AST. Satsningen berör alla pedagoger då Valfärd skola har erhållit medel från Skolverket inom statsbidraget för ”Likvärdig skola”. En inventering av behovet av fortbildning kommer att ske under hösten 2018. 2019 kommer fortbildningsinsatserna att utvärderas.

Varje skolas uppgift är att tillhandahålla de anpassningar, stöd och stimulans som varje elev behöver för att klara utbildningen och nå så långt som möjligt, utifrån just sina förutsättningar. Det skulle därför leda fel att införa ett mått i Jämföraren om ”NPF-säkrat arbete”. Dels skulle det sända en felaktig signal till vårdnadshavare att vissa skolor inte sköter det uppdrag man har enligt skollagen, dels skulle det kunna tolkas som att vissa skolor inte är öppna för alla elever.

Ett ”NPF-säkrat arbete” redovisat som mått i Jämföraren skulle också tvinga fram en enkel, mätbar indikator som inte på ett rättvisande sätt fångar komplexiteten i detta arbete och därmed riskera leda till att skolor premieras för anpassningar som ser bra ut i Jämföraren men ändå inte är tillräckliga för eleverna. Snarare än att uppnå ett visst arbetssätt som man kan jobba upp sig till och som sedan är tillräckligt krävs i själva verket av skolorna har förmåga till varierande arbetssätt och ett kontinuerligt utvecklingsarbete utifrån de behov som finns hos skolans egna elever och som varierar över tid.

Stadsledningskontorets bedömning

Med utgångspunkt från kommunstyrelsens verksamhetsutskotts och utbildningsnämndens beredning konstaterar stadsledningskontoret att det redan pågår ett arbete inom de kommunala skolorna i Nacka kring neuropsykiatriska funktionshinder på ett sätt som uppfyller intentionerna i motionen. Samt att en redovisning av skolornas arbete med att NPF-säkra arbetet i Jämföraren inte lämpar sig för sådan mätning. Mot bakgrund av ovan anses motionen färdigbehandlad.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Arbetet med anpassningar för elever och kompetensutveckling sker fortlöpande. Förslaget till beslut medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Det är av största vikt för alla elever att undervisningen anpassas efter varje elevs behov. Fortbildningsinsatser för pedagoger och en utveckling av de särskilda undervisningsgrupperna kommer att gynna alla elever som har särskilda behov. Pedagogerna blir skickligare på att anpassa miljön och de elever som är i behov av en särskild undervisningsgrupp kommer slippa att åka så långt om det blir aktuellt att söka till en sådan grupp. Förslaget medför inte några konsekvenser för barn eftersom det efterfrågade arbetet redan pågår. Om ett mått på ”NPF-säkrat arbete” skulle införas i Jämföraren riskerar skolor premieras för anpassningar som inte är tillräckliga för eleverna vilket skulle kunna få negativa konsekvenser för barn, i motsats till syftet.

Bilagor

1. Motion – Kunskap om barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning inom Nackas skolor

2. Protokollsutdrag utbildningsnämnden, 8 november 2018 §85
3. Protokollsutdrag kommunstyrelsens verksamhetsutskott, 5 februari 2019 § 5

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Einar Fransson
Produktionsdirektör för Valfärd skola

Susanne Nord
Utbildningsdirektör